

CEBRAİL'İN VAHİY DIŐINDA HZ. PEYGAMBER'E GELİŐİ (2)

(...dünden devam)

Hakem seçilen Sa'd'ın hükmü

Hendek'te düşmanın attığı ok ile kol damarı kesilmiş bulunan Sa'd ibn Mu'âz, Rufeyde isimli bir hanımın çadırında tedâvi görüyordu. Rufeyde, yaralıları tedâvî eden, bakıma muhtaç Müslümanların hizmetine koşan Eslemli bir kadın idi. Allah'ın Elçisi, kendi mescidinin yanında, bu hanım için bir çadır yaptırmıştı. İşte İslâm tarihinde ilk Müslüman hemşire ve doktor kadın olan Rufeyde, ilk hastane sayılabilecek olan bu çadırda, yaralıları ve hastaları tedavi ederdi (Sîretü İbn Hişâm: 2/6).

Kurayzalılar Sa'd'ı hakem yapmak isteyince Peygamber (sav), onun Medîne'den getirilmesini emretti. Sa'd'ı götürmek üzere bir eőeğe bindirdiler. Evli bazı kişiler, Sa'd'dan, Kurayza Oğullarına acımasını, onlara iyilik etmesini rica ettiler. Hiç sesini çıkarmayan Sa'd, fazla ısrar karşısında:

– Şimdi Sa'd için Allah yolunda hiçbir kınayıcının kınamasından çekinmeden doğru hüküm verme zamanı geldi! dedi.

– *Efendinizin önünde ayağa kalkınız!* Dedi.

Müslümanlar da ayağa kalkarak Sa'd'a saygı gösterdiler, böylece verdiği hükmün uygulanacağına işaret etmiş oldular. Sonra Allah'ın Elçisi Sa'd'a:

– *Şunlar senin vereceğin hükme razı oldular. Onlar hakkında istediğin hükmü ver!* buyurdu.

Vereceği hükmün geçerli olup olmayacağını Peygamber'e ve orada bulunanlara sorup, olumlu yanıt alan Sa'd:

– *Savaşçılarının öldürülmesine, çocuklarının ve kadınlarının tutsak edilmesine hükmediyorum* dedi.

– *Sen kral hükmüyle* (başka bir rivâyete göre: *Allah'ın hükmüyle*) *hükmettin* dedi.

Savaşta kolunun atardamarı kesilmiş olan Sa'd, daha sonra yarası açıldığı için kan kaybından ölmüştür (Müslim, Cihâd: b. 22, h. 64-67; Ahkâmu'l-Kur'ân: 3/1502; İbn Kesîr, Tefsîr: 3/478-479)

Boynu vurulanların, altıyüz, yediyüz kişi oldukları rivâyet edilir (Sîretu İbn Hişâm: 3/262; Tehzîbu Sîreti İbn Hişâm: 2/7-8; Kurtubî, el-Câmi': 14/140-141)

Rivayetin eleştirisi:

Not: Kurayza Oğulları hakkında uygulandığı rivayet edilen bu katliam haberi, bizce olayı anlatan âyetlerin ruhuna uymamaktadır. Çünkü âyette:

"ferîkan taktulûne ve te'sirûne ferîka

:

bir kısmını öldürüyor, bir kısmını esir alıyordunuz"

buyuruluyor. İfadeden, öldürmenin, tutsak almadan önce olduğu anlaşılır. Muhammed Suresinde ise tutsakların ya fidye ile veya fidyesiz serbest bırakılacağı belirtilmektedir (4. âyet).

Esirlerden bir kısmının öldürüleceğine dair bir seçenek yoktur. Âyetin açık hükmüne rağmen Hz. Peygamber'in esir aldığı bu kadar insanı öldürdüğü hakkındaki rivayetin doğruluğundan şüphe etmemek mümkün değildir. Kanaatime göre bu, kasıtlı veya kasıtsız olarak üretilip kaynaklara sokulmuş bir rivayettir. Kuşatma esnasında atılan oklarla kimi savaşçıların öldürülmüş olması gayet doğaldır. Ama teslim olanlar esir edilip o zamanın şartları uyarınca esirlere uygulanan muamele uygulanmıştır.

(devamı yarın..)